

Hoofd	Competenties	Prestatie-indicatoren	Uitkomst
Technische bekwaamheid	Wedstrijdvoorbereiding & veiligheid	Controleert de uitrusting van de jurytafel, de baskets, het speelveld en het spelersbankgebied. Instrueert juryleden. Controleert tenue en identiteit spelers	Checkt vóór de wedstrijd het speelveld (obstakelvrije uitloop), de materialen (zoals baskets, klokken) en het wedstrijdformulier, en onderneemt actie bij afwijkingen. De spelersbanken staan altijd buiten de vrije zone. Kijkt of de (24 sec) apparatuur werkt en de lijnen allemaal zichtbaar zijn. Controleert vóór de wedstrijd identificatie van spelers en coaches en vanaf N3 of alle spelers correcte en veilige uitrusting dragen.
	Kennis en Toepassing spelregels	Onderbreekt de wedstrijd op het juiste moment als de veiligheid in het geding. Creëert een veilig (fysiek & mentaal) sportklimaat voor alle betrokkenen. Laat een bloedende speler behandelen/ vervangen Neemt juiste beslissingen voor overtredingen op basis van de spelregels en interpretaties (Backcourt, second dribbel, voetbal, Goaltending / Interference, Out of bounds, Palming, seconden regels 3/5/8/24, loopovertredingen) Neemt juiste beslissingen voor fouten op basis van de spelregels en interpretaties. Weet en durft op de juiste momenten U,T en D-fouten te geven. Past de FIBA protocollen toe	De scheidsrechter beoordeelt een blessure situatie en kan inschatten wanneer de wedstrijd moet worden onderbroken en waneer niet. Waarborgt een omgeving waarin sporters veilig en met plezier kunnen presteren, vrij van pesten, discriminatie, intimidatie en grensoverschrijdend gedrag. Beoordeelt de basisregels zoals lopen, voetbal secondndribble en fouten goed en consequent. Past regels foutloos toe, ook moeilijkere regels zoals goaltending en 24 sec regel worden zonder problemen beoordeeld
	Toepassing mechanics	Kiest juiste positie en werkgebied op T-L (evt C). Beoordeelt de eigen vakken (primaire verantwoordelijkheid) en geeft collega's de ruimte om hun vakken zelfstandig te beoordelen. Gebruikt zichtbaar de juiste technieken (IOT); 'Distance & stationary' (DS), 'Area of responsibility & open angle' (AOR & OA), 'Refereeing Defence (RD)' Gebruikt zichtbaar de juiste technieken (IOT); 'Active mindset' (AMI), 'Processing the play' (PPL), 'Anticipate the play' (APL), 'Stay with the play' (SWP). Maakt gebruik van de patient whistle (PW), cadence whistle (CW) en Quick whistle (QW) technieken Gebruikt de juiste techniek (1-2-3) bij de beoordeling van een schot	Fluit fouten die passen bij de situatie; past je juiste criteria toe; fluit fouten op basis van de actie, niet de uitkomst. Maakt gebruik van de FIBA protocollen; zoals 50/50 en AOS protocollen. Heeft de juiste positie om de situatie goed te kunnen waarnemen en kijkt naar de juiste plaats. De scheidsrechters werken samen om zowel situatie op de bal als van de bal af te kunnen beoordelen. Scheidsrechters fluiten niet gelijktijdig in hetzelfde gebied. Heeft een Open Angle bij het nemen van een beslissing. Maakt gebruik van de juiste IOT's; stilstaan, juiste afstand, 45 graden, open angle
	Signalering	Heeft controle over de schot- en wedstrijdklok Gebruikt overtuigend en strak de correcte FIBA signalen.	Anticipeert op plays en positioneert zich proactief op basis van aanval/verdediging en tempo. Bijv. press- of zone defense.
		Ondersteunt de signalen met vocal support	Gebruikt de patient whistle in primary coverage en cadence whistle in secondary coverage Scheidsrechter beoordeelt de verdediger bij een schot, stay with the play. Kijkt pas weer naar de bal als de schutter weer op de grond is. Collega beoordeelt de rebounders. De scheidsrechter weet wanneer de wedstrijdklok start en wat te doen als er iets misgaat met bijv de schotklok. Geeft officiële FIBA signalen correct. Voert signalen technisch correct, zichtbaar en met overtuiging uit. De scheidsrechter verkoopt de call goed zonder te overdrijven Ondersteunt de officiële FIBA signalen met duidelijke verbale communicatie zowel bij de situatie als bij het rapporteren van een fout. Zorgt dat het geen schreeuwen wordt.
Professionele houding	Professionele houding	Is op tijd aanwezig. Draagt juiste kleding, schoeisel e.d. Stelt zich voor aan (ass.)coach en teambegeleiders door het geven van een hand. De scheidsrechter bereidt zich middels een warming-up fysiek en mentaal voor op de wedstrijd. Vertoont voorbeeldgedrag en gaat respectvol om met alle betrokkenen. Straalt energie uit. Stimuleert respectvolle omgang met alle betrokkenen	Aanwezig; voor niveau 2 is dit minimaal 15 min voor aanvang. Voor N3 - 45 min en N4 - 60 min. kleding; voor niveau 2 is dit minimaal een SR shirt. Voor N3 - shirt, lange zwarte broek en zwarte schoenen. N4 scheidsrechter 100% aan de voorschriften Behandelt spelers, coaches en tafelofficials consequent met respect, blijft professioneel bij weerstand en geeft het goede voorbeeld in gedrag.
	Fysieke paraatheid	Is snel genoeg om ruim voor de actie in de juiste positie te zijn voor waarnemingen (Distance & stationary)	Corrigeert direct verbaal (managen) of met sancties bij respectloos gedrag en bewaakt actief een positieve interactie tussen spelers, coaches en tafel.
	Mentale voorbereiding	De scheidsrechter toont consistente kwaliteit in beslissingen en arbitragetechniek gedurende alle speelperiodes. Bespreekt in de wedstrijdvoorbereiding de belangen van de wedstrijd. Verplaatst zich in het niveau van de wedstrijd	Heeft positie als de actie begint; loopt niet achter de play aan of is dan nog in beweging. Handhaaft loopvermogen en intensiteit gedurende de hele wedstrijd. Blijft mentaal scherp en geconcentreerd zonder zichtbare dip.
	Uitstraling & acceptatie	Bespreekt in de wedstrijdvoorbereiding de belangen van de wedstrijd. Verplaatst zich in het niveau van de wedstrijd Heeft vooraf informatie ingewonnen over de teams en belangen om zo beter voorbereidt te zijn Neemt beslissingen zichtbaar zonder aarzeling en straalt zelfvertrouwen uit via houding en lichaamstaal.	Houdt rekening met belangen en context van de wedstrijd. Past optreden aan op niveau en beleving van spelers.
		Heeft een overtuigende en professionele uitstraling en wordt geaccepteerd door teams.	Bereidt zich aantoonbaar voor met kennis van teams en wedstrijdcontext. Fluit direct bij overtredingen en geeft zonder vertraging een duidelijk en correct signaal (mechaniek), zonder twijfel in houding of uitvoering. Houdt een rechte, actieve houding aan, beweegt gecontroleerd en gebruikt duidelijke, zekere lichaamstaal en signalen gedurende de wedstrijd.
Game management	Besluitvaardigheid & oordeelsvorming	Beoordeelt vergelijkbare situaties consequent gedurende de wedstrijd. Differentieert zichtbaar in contact (marginaal/normaal/zwaar). Gebruikt voordeel/nadeel principe. Verwerkt snel wisselende situaties direct tot een besluit	Communiqueert rustig en overtuigend, straalt constante controle en autoriteit uit en hanteert een stijl van optreden waardoor spelers en coaches beslissingen zichtbaar accepteren. Een fout van team A wordt in een vergelijkbare situatie ook voor team B gefloten. Dit geldt niet voor een gemaakte vergissing. Laat het spel bewust doorgaan bij voordeel situaties, maar zorgt dat het spel niet ruw of onsportief wordt. Past dit consequent en toe Handelt cordaat als er in een situatie meerdere spelregels van toepassing (kunnen) zijn en komt (evt na kort overleg) tot een duidelijke beslissing.
	Communicatie Spelers & Coaches	Communiqueert (non-)verbaal feitelijk en passend met alle betrokkenen.Ook in stressvolle situaties. Geeft korte toelichting op beslissingen als dat nodig is. Staat open voor vragen en reageert rustig en respectvol.	Gebruikt consistente lichaamstaal en duidelijke verbale boodschappen. Houdt zich bij wat er werkelijk gebeurt. Merkt dat er bij de deelnemers onduidelijkheid is over een beslissing en geeft daarop (proactief) korte uitleg. Reageert inhoudelijk op vragen zonder defensief gedrag.
	Communicatie collega officials	Is in staat om conflictsituaties te herkennen en managen en past daarbij de juiste communicatiemethode toe. Werkt samen, ondersteunt en heeft tijdens wedstrijd contact met collega official(s)	Reageert rustig op conflictsituaties en stelt op respectvolle manier duidelijke grenzen bij een overreactie van deelnemers.
	Escalatie management	Ondersteunt tafelofficials in complexe situaties Voorziet escalatie en grijpt op tijd in. Houdt controle over de wedstrijd en reageert op weerstand (spelers/coaches)	Maakt voor en tijdens de wedstrijd actief contact met coaches en tafelofficials. Helpt actief bij onduidelijkheden of fouten aan tafel Herkent oplopende spanning vroeg en handelt preventief, kalm en doeltreffend.
		Herkent opzet, uitlokking (faking) en agressie en handelt hiernaar	Heeft continue oog voor de dynamiek in het veld en herkent veranderingen in spel of gedrag. Stuurt tempo, gedrag en interacties zichtbaar aan.
Persoonlijke ontwikkeling	Feedback geven & ontvangen, evalueren en reflecteren	Verwoordt eigen leerbehoeften en reflecteert op eigen prestatie en geeft fouten toe. Vraagt om feedback en advies en neemt deel aan de wedstrijdevaluatie Evalueert samen met collega official(s) de wedstrijd en hun handelen. Geeft ontwikkelingsgerichte feedback obv waargenomen gedrag aan collega(s)	Controleert gedrag van deelnemers. Identificeert onsportief gedrag en sanctioneert consequent. Benoemt na de wedstrijd concreet wat goed ging en wat beter kan. Stelt concrete ontwikkelpunten op voor volgende wedstrijden en erkent eigen fouten open en zonder excuses. Neemt na de wedstrijd initiatief tot een nabespreking, analyseert samen concrete momenten en vertaalt deze naar duidelijke leer- en verbeterpunten. Zoekt actief input van collega's/coaches na de wedstrijd. Geeft collega's tijdens en/of na de wedstrijd concrete, feitelijke en constructieve feedback op specifiek waargenomen situaties en gedrag en benoemt daarbij wat goed ging en wat beter kan.
	Begeleiding van scheidsrechters	Verifieert waarnemingen en stimuleert zelfreflectie door het stellen van open vragen Geeft feedback en advies op basis van waargenomen gedrag	Nog niet van toepassing Nog niet van toepassing